

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIDÉKEN EGY ÓRA 35000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Az elárvult Muzsa

Évszázad homokja fűdi már a régi dicsőséget, mikor a s erdülés lázas fejlődésében a *debreceni iskola* jelentette az irodalom fenekét, büszke és egészséges magyarságát. Feledésbe tűnt a dicső múlt és mintha Debrecen irodalom-művészeti elhanyagolásának az a gyászos vaspír-mis vált volna szimbólumává, amely a legmostohább költőcsors sötét emlékjele a Hatvan-utcai temetőben.

Száz év előtt a tiszántuli Fárosz felé figyeltek fel a széplelkű magyarok, száz év lepergése után alig piszlakol csupán egy-egy magát emésztő költői lélek haldokló mécsese: mert nincs, akinek *világol-janak*. A százezer lakosu Debrecen évek óta nem produkál még egy szépirodalmi folyóiratot sem s a muzsáknak csak néhány tiszteletreméltó, de szomorúan *zárkórú* gyülekezet gyújt néha napján áldozati tüzet. Apró élelmeseik ágálnak egy-egy irodalomnak is helyet adó napilap kegyéből, az igazi poétáknak azonban elvész az alkotási kedve, vagy társtalan zsenijük monstruózus szerelenségekre téved. Leverő, siralmas képe ez a hajdan oly fényesnevű debreceni irodalom-romlásának, segíteni azonban ezen csak az idő segíthet, ha majd a főváros egészségtelen irodalmi centralizmusa veszt erejéből, s Budapest nem lesz többé az a csábító szörnnyeteg, amely magához csalogatta és megrottotta a vidék tehetségeit.

Amde él, — és hálistennek viruló szűzi erőben él —, Debrecenben egy másik elárvult muzsa is, a festőművészet. Csodálatos mód minél szikkadtabbak a lelkek, terméketlenebb a sivar idők szelleme, annál pompázatosabb skálában bontakozik ki egy kis csoport fanatikus művészember, a debreceni festők alkotóereje. A józanság e nehézelegző városában egész respektábilis csoportja él olyan képzőművészeknek, akik régi „iskolák” és új „irányok” legelső sorában méltán foglalhatnának helyet. Nem egyet közülük a külföld, az ország elismerése koszoruzott, nyitva előttük széles e világ, — amely ama régi közmondás szerint a művész hazája, — és mégis visszahuzza őket ez a homok, amely fölött csodálatos ragyogással szikrázik a legmagyarabb égbolt isteni kupolája.

Mindenütt, máshol büszkén hozzád neveiket sjakán városuk araja nagyja. Debrecenben ismeretlenség, vagy félreismerés a sorsuk. Legfeljebb egy-egy szegény és lélekölő rajzatanári állás adja száraz kenyérüket. A művészet emberföltötti rajongása az, amellyel újra és újra felveszik a küzdelmet a közműbőség lomha rémével; pedig nincs kínosabb, reménytelenebb harc, mint amit a festő esetje és a szobrász vésője viv az olajjómot, fényképnagyítás és bazári gipszek balkáni izlése ellen.

Amit a Műpártoló Egyesület jóakaró urai, a néhány debreceni műbarát tesznek a képzőművészet és képzőművészek érdekében, édeskevés. De amit a legfőbb mecénási szerepre hivatott hivatalos város *nem tesz, az tulságosan sok*. Amíg a Csonkaország kulturvárosai mindentümmegbecsülik a mieinknél sokszor sokkal kisebb kvalitású művészbereiket, sőt idegenből hívnak ilyeneket a maguk körébe, amíg tíz magyar város tart fenn művésztelepet, köztük olyan kis és szegény civitások is, minő Kőszeg és más hasonlók, Debrecen nemcsak nem áldoz semmit képzőművészetének támogatására, de a művészeinek anyagi erejük végső megfeszítésével létreteremtett pompás kezdeményezését, a Művészházat sem segítette továbbfejlődésében.

Igy mihamarabb oda jutott a

nagyjelentőségű próbálkozás, hogy az alapítók néhány igazán reprezentáns értékű kiállítás után a pusztalakbér megszerzésére *kénytelenek voltak kiállító helyiségük egy részét dívatszalonnak bérbe adni!*

Debrecen városának ezen a szegényletes állapoton változtatnia kell! Ha művésztelep megteremtésére nincs meg a pénz és a kedv, (hiszen egykét városi villának rendelkezésre bocsátásával rövid uton megoldható volna a *nagyerdői művésztelep* kérdése), azzal az adakozó kézzel, amely *háromszáznegyven milliót tud adni a helybeli operett kultusz felvirágoztatására*, néhány milliót a Művészház céljaira is méltányos volna kiutalni. Ezt követeli a Földiek és Fazekasok hagyománya, Déry megdicsőült szelleme, de a Tiszántul elárvult művészi kultúrája is.

A kisantant katonai értekezlete Bukarestben

Prága, július 7. A „Narodni Listi” belgrádi értesítője szerint a kisantant július vagy augusztus folyamán Bukarestben katonai értekezletet tart. A többi prágai lapok azt írják, hogy ez a jelentős kissé rejtélyes. A prágai külügyi hivatalnak

ezt a hírt tisztázni kell. Az európai és különösen a közép-európai béke ügyét, melyet Benes minden alkalommal hangoztat, egyáltalán nem szolgálják ilyen katonai értekezletek, melyek jogos bizalmatlanságot kelthetnek a szomszédok körében.

A tisztviselők fizetésemelési ügye a nemzetgyűlés előtt

Támadás a forgalmi adórendszer ellen

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg *Szicilovszky Béla* elnök. Bemutatja a tabi választókerületben megválasztott *Kálmán Jenő* dr megbízó levelét, amelyet kiadnak az igazoló állandó bizottságnak.

Majd a nemzetgyűlés **harmadszori olvasásban fogadja el a képviselőválasztásról szóló törvényjavaslatot.**

Azután a tisztviselői fizetésemelésről és a beruházásokról szóló törvényjavaslat tárgyalására tért át a Ház.

Görgei István: Örömmel üdvözi a javaslatot. A forgalmi adó rendszere országszerte nagy nyugtalanságot okozott, kéri, hogy a pénzügyminiszter ne zárkózzon el mereven azon kívánások elől, melyek a forgalmi adó rendszerének megváltoztatását kívánják.

Esztergályos János: Határozati javaslatot nyújt be a kisiparosok helyzetének enyhítése tárgyában. A javaslatot nem fogadja el.

Mózer Ernő: A tisztviselő kérdéssel szólna sürgeti a **nyomorgó nyugdíjasok helyzetének javítását**

abban az irányban, hogy ezek is kapják meg illetményeik egész összegét. Reméli, hogy az e tárgyban benyújtott határozati javaslatát a baloldal is támogatja.

Felkiddások a baloldalon: Ez ellenzéki beszéd.

Mózer Ernő: A javaslatot elfogadja.

Sándor Pál határozati javaslatot nyújt be, hogy az aranykoronában megállapított adók és illetmények a leszállított szorzószám alapján legyenek fizetendők, továbbá, hogy a forgalmi adó rendszert mielőbb módosítsák, végül, hogy addig is, amíg ez a módosítás létrejön,

különleges elbánásban részesüljenek a kisebbségek.

Szilágyi Lajos: A javaslat nem nevezhető a tisztviselők anyagi helyzetét javító javaslatnak. Ujból történnek kinevezések, így legutóbb ügyvédet neveztek ki bírónak.

Bud János: Új állásokat nem töltöttek be, amióta én pénzügyminiszter vagyok.

Szilágyi: Egyenlő elbánást kíván a tényleges tisztviselők és a nyugdíjasok között. A javaslatot nem fogadja el.

Csáky Károly honvédelmi miniszter: Baross János tegnapi beszéde kapcsán válaszol Barossnak a honvédséget érintő kijelentéseire. Tiltakozik Baross bevezető mondata ellen, amelyben a katonai politikánkat Potemkin politikának nevezte. Ha vannak véderő rendszerünkben bizonyos Potemkin momentumok

ezeknek az oka a trianoni szerződésben rejlik,

amely ránk kényszerítette ezeket.

Párhuzamot vont *Baross János* a komáromi huszárezred felszerelése és az új tiszti sisak között. Ez a beállítás tendenciózus, mert a komáromi ezred felszerelése másfél évvel ezelőtt volt olyan, mint ahogy *Baross János* mondotta. Minden csapatnak meg van a maga felszerelése. A tiszti sisakra vonatkozólag megjegyzi, hogy minden nép és minden vezér mindenkor arra törekedett, hogy

a hadserege csinos legyen.

Amit *Baross János* a sisak arany és diszsinóráiról mondott el, az dajkamese. *Minden törekvése arra irányul, hogy a nemzeti hadsereget fejlessze.*

Baross János válaszában kijelenti, hogy távol áll tőle az a szándék, hogy a nemzeti hadsereget támadja. Felszólalásával azt akarta elérni, hogy a hadsereg céljaira rendelkezésre álló összeget hasznosan fektessék be.

Az ülés fél 3 órakor ért véget.

Általános véd-kötelezettség Szovjet-Oroszországban

Moszkvából jelentik: A forradalmi haditanács a népbiztosok utasítására kidolgozta az általános védkötelezettségre vonatkozó dekrétumot, mely az eddigi rendszerbe nem foglalt rendelkezéseket egyesíti. Eszerint

a szovjetunió területén mindenki 21 és 40 év körül védköteles.

A katonai szolgálat a behívást megelőző előkészítő gyakorlatokból, a tulajdonképeni védkötelezettségből és a tartalékidőből áll. Külön fejezet foglalkozik a hadsereg parancsnoki állományával. A megbízhatatlan elemek a tervezet szerint, mely még a népbiztosok jóváhagyása alá tartozik, a hadtápszolgálatban vehetnek csupán igénybe.

Letartóztatták az Esti Kurir szerkesztőjét

(*A Hajdúföld tudósítójától*.) *Korody Katona* János sajtópert indított *Boross Blau* László, az *Esti Kurir* szerkesztője ellen, mert lapjában *Prohászka* Otokár egyik cikkéből kifolyóan *Korody-Katona* Jánost megvádolta. A cikk miatt ma kellett volna helyt állania *Boross László* nak a budapesti kir. büntetőtörvényesék Schadt tanácsa előtt.

Boross László, dacára annak, hogy az idézést szabályszerűen kézbesítették neki, a

tárgyaláson mégsem jelent meg.

Schadt törvényeséki elnök a többszöri indokolatlan távolmaradott dr *Boross László letartóztatását rendelte el*. *Boross* védőügyvédje kíséretében 12 órakor jelentkezett a Schadt tanács előtt, aki elrendelte a fogházba való kísérését.

Elfogták a Szent Péter templom betörőit

Róma, július 7. A rendőrség a Szent Péter templom kincstárának rablói után széleskörű nyomozást indított. A letartóztatott 11 munkás között van az építőmester uoaka-ócse is, akinek kulcsa volt a kincstárhoz vezető mellékajtóhoz. A munkások azt vallják, hogy éjszaka nem hallottak semmiféle zajt. Becslés szerint az ellopott értéktárgyak anyagi értéke 800 ezer, mű-értéke több millió lírát tesz ki.

A nyomozás alapján a letartóztatott egyének között van a Szent Péter templom kincses kamarájában elkövetett tolvajlás tervezője. Az ellopott értéktárgyak ismét megkerültek.

FŐISKOLA

„Csaba“ b. Egyesület parádi akciója. A parád nyaralattási akció első csoportja csütörtökön nem indul. Az indulás pontos idejét ezután fogjuk közölni.

A MEFHOS tanulmányútja Észak-Európába. A MEFHOS az idén is hosszabb észak-európai utat rendez egyetemi hallgatók részére. A tanulmányút a következő városokon vezet keresztül: Varsó, Riga, Reval, Narva, Helsinki, Abó, Stockholm, Troellberg, Sassnitz, Berlin, Drezda és Prága. A felsorolt városokban 1—2 napig, Észtországban 5, Finnországban 10 napig tartózkodnak.

Az amerikai kivándorlási kvóta

340 magyar mehet a csonka-országból Amerikába

(A Hajdúföld tudósítójától.) A belügyminiszter az Amerikai Egyesült Államokba irányuló kivándorlásnak az 1925—26 évben való lebonyolítását a következőkben szabályozta:

Az 1925—26 év folyamán az Észak-Amerikai Egyesült Államokba bebocsátást nyerő és a magyar kvótát terhelő kivándorlók száma ismét

473 főben lett megállapítva.

Ebből azonban levonásba hozandó kb. 133 szám, mert ezen utóbbi számokat az Egyesült Államok budapesti főkonzulátusa a fennálló rendelkezések értelmében atengedni köteles más országokban, főleg a szomszédos államokban székülő amerikai konzulátusoknak, hogy azoknak is módjukban legyen az ő működési területükön lakó magyar születésű és így a magyar kvótát terhelő kivándorlók részére vízumot adni.

Az Egyesült Államok budapesti főkonzulátusa e szerint az 1925—26 évben előreláthatólag csak

340 magyar születésű, kivándorló részére fog a magyar kvóta terhére vízumot adni.

Az új amerikai bevándorlási törvény oly rendelkezést is tartalmaz, hogy minden ország kvótájában 50 százalék erejéig előnyben részesítendőek azok, akik már az Egyesült Államokban élők és ott polgár jogot szerzett, legközelebbi hozátartozóikhoz hajlanak kivándorolni.

Ezek a kivándorlók az u. n. kvótán belül előnyben részesített kivándorlók, kik azonban csak az esetben részesülnek ebben az előnyben, ha az Egyesült Államokban élők és már ott állampolgárságot nyert rokonuk az amerikai bevándorlási hatóságnál kérelmezi, hogy részükre

a kedvezmény megadassék. Ha az amerikai bevándorlási hatóság a kérelmet indokoltan találja, az illető kihozatalára az engedélyt megadja és erről a budapesti amerikai fő-

konzulátust értesíti, aki viszont ezt a kivándorlási szándékozójával közli és őt felhívja, hogy a kvótán belüli kedvezményes visum megszerzése végett utlevelét nála mutassa be.

A pápa a katolikusellenes tüntetések miatt visszahívta prágai követét

Prága, július 7. A Husz emlékünneppel kapcsolatosan, amelynek védnökségét a köztársaság elnöke, elnökségét pedig Svehla miniszterelnök vállalta magára, viharos katolikusellenes tüntetések zajlottak le. A tiltakozás jeléül a Szentszék utasította Monsignore Marmaggi prágai apostoli nunciust, hogy hagyja el Prágát.

Marmaggi már tegnap este negyed 11 órakor már elutazott Prágából.

A szovjet birtokába akarja venni az Erdős-Kárpátokat

A prágai szovjet ügyvivő szenzációs kijelentései

Prága, július 7. Ovszejenkonak a szovjet prágai diplomáciai képviselőjének visszahívása érdekében a külügyminisztérium

lépéseket szándékozik tenni Moszkvában.

Ovszejenko tanulmányuton volt nemrégiben az Erdős Kárpátokban. Akna-Szalatina környékének lakossága körében nagy izgalmat keltett megjelenése, mert az a hír terjedt el,

hogy az orosz szovjet átvette a hatalmat Russzinszko felett. Ovszejenko az összegyűlt néptömegnek kijelentette, hogy a szovjet egyelőre nem veheti hatalmába az Erdős Kárpátokat, bár

az átvétel rövidesen megtörténik.

Kijelentette még azt is, hogy a szovjet kormány az adókat jelentékenyen csökkenteni fogja.

Négyszázezer métermázsa az ország cséplési szemvesztesége

Kétszázmilliárd korona értékű gabona semmisült meg

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csonka hazánk területén ma-holnap megkezdődik a cséplési időszak. Odaadó szorgoskodással áll munkába ilyenkor gazdálkodó népünk apraja-nagyja, hogy egész évi fáradozásának jól megérdemelt gyümölcsét minél hiánytalanabban takarhassa be magtárába. Minden okos gazda a kaszálás, a hordás, valamint a cséplés időpontjának helyes megválasztását és kifogástalan keresztülvitelét tartja ilyenkor fő gondjának. Tudja nagyon jól, hogy aratáskor és csépléskor

jelentéktelennek látszó mulasztásokból is jelentős anyagi károk származhatnak.

Sokszor tapasztalható azonban, főként kisebb gazdáinknál, akik bér-cséplőgéptulajdonosokkal csépléttetik ki gabonájukat, hogy a takarás munkaszakaszainak ép a legfontosabbikánál — a cséplésnél — vétenek botorul jözan érdekek ellen akár tudatlanságból, akár pedig spórolási szándékból. Nevezetesen gazdáink túlnyomó részét bér-csépléskor az a fő szempont irányítja, hogy kinek a gépjével veretheti ki gabonáját a legjutányosabban. Szinte figyelmen kívül maradni látszik az az igen fontos követelmény, vajjon az olcsón cséplő vállalkozó gyakorlott gépkezelőt és kifogástalanul rendbehozott gépet állít-e majd a nagy gondnal összehordott gabona asztal mellé. Pedig ez utóbbi kívánalom nem is oly alárendelt fontosságú, mint amilyennek azt némelyek hinni vélik.

Kísérleti eredmények igazolják, hogy tökéletes szerkezetű, kifogástalanul karbantartott és szakértelemmel kezelt cséplőgépnél a szemveszteség — a szalmában, törekben és polyvában visszamaradó szemmenyiség —

a kicséplést szemnek alig 1 százalékát teszi ki.

Ez tehát azt jelenti, hogy csépléskor

a legnagyobb gondosság mellett is minden 100 métermázsa gabonából körülbelül 1 métermázsa szemveszteség áll elő. Már ez is érzékeny károsodást jelent egyéni, mint országos érdek szempontjából. De ez egyelőre elkerülhetetlen mai viszonyaink mellett. Azonban ennél sokszorosan nagyobb és indokolatlan az a károsodás, mely gazdáinkat azért sújtja, mivel nem megfelelően kijavított, nem helyesen kezelt és nem gondosan etetett cséplővel dolgoztatnak. Szintén kísérletek igazolják, hogy ily hibás módon kicséplést gabonánál a szemveszteség 4—6 százalék, vagyis

minden 100 métermázsból veszendőbe megy 4—6 métermázsa.

Igen súlyos károsodást jelent ez nemcsak a termelőnek, hanem a köznek is. Gondoljunk el ugyanis, hogy Csonkamagyarországon szemes-terményfélékkel évente 4 millió kat. hold van bevetve. Ha 5 métermázsa termésátlagot tételezünk föl, akkor is erről a területről 20 millió métermázsa szemesterményre számíthatunk. (Tavaly 25 millió volt.) Eanél fogva csak kissé gondatlan cséplés esetén is — amikor a normálisan tul 2 métermázsa szemveszteség áll elő minden 100 métermázsból — már

400.000 métermázsa károsodás érte egyébként is nyomortult viszonyok között levő csonka hazánkat.

Ennek a veszteségnek értéke ugy hozzávetőlegesen 200 milliárd papirkorona. Ugyan melyik állam engedhetné meg magának ezt a tékozlást, amely nagy gondnal és szorgalommal összehordott javak könnyelmű elpocsékolását jelenti? Csonka-Magyarország sem! Ép ezért kívánatos volna, hogy maga az állam járna közbe hatóságai és szervei által e tékozlás megakadályozására. Sajnos, ez egyelőre még megoldásra váró feladat. Addig is

azonban, amíg ez irányban hatósági intézkedések történhetnek, minden termelőnek jól felfogott érdeke, hogy gabonáját lehetőleg tökéletes szerkezetű, kellően karbantartott és szakértelemmel kezelt cséplőgéppel veresse ki. Ha eme kívánalmakat illetőleg bizalmatlan az olcsón ajánlkozó bér-cséplő-vállalkozóval szemben, ne sajnálja a jobb géptől és szakavatottabb gépkezelőtől a kivánt csekély díjtöbbletet, mert ez busásan megtérül a kifogástalan és lehetőleg veszteségmentes cséplési munkánál.

Erdoy János

a debreceni gazdasági akadémiák műszaki tanára.

Bizonyítás-kiegészítés a Márffy-perben

Budapest, július 7. Az Erzsébetvárosi bombamerénylet bűnygyében Zahár István dr. táblabíró bizonyítás kiegészítésének felvételét 7-től 13-ig tűzte ki.

A mai napon fél 10 órakor az összes vádlottak fogházörök kíséretében jelentek meg, képviselőkben pedig dr. Dániel Sándor és dr. Hindy Zoltán ügyvédek mint védők, továbbá a soros ügyész. A tanukihallgatásokat lefolytatták, de lényeges esemény nem történt, úgy, hogy újabb tanukihallgatások váltak szükségessé és a bíróság a további tanukihallgatást június 9 én folytatja.

Földközelen a Jupiter

(A Hajdúföld tudósítójától.) Aki mostanában éjszakánként fölneéz a déli égre, föltűnően fényes, nagy csillagot lát, amely napnyugta után emelkedik föl délkeletre és hajnal-tájban nyugszik a délnyugati égen, közben pedig azt a pályát futja meg amit a nap januárban szokott megtenni reggeltől estig. Ez a szokatlanul fényes csillag: a Jupiter, naprendszerünk legnagyobb bolygója, amely 10-én, pénteken ugynevezett földközelenbe érkezik.

A földközelség annyit jelent, hogy 620 millió kilométer, ami jóval nagyobb, mint a földnek a Naptól való átlagos távolsága (150 millió km.), de viszont a Föld és a Jupiter viszonylatában ez a távolság a legkisebb és a két bolygó csak ritkán kerül ilyen „közel”.

A Jupiter-bolygó átmérője 145.200 km. tehát több, mint tízszer nagyobb a Föld átmérőjénél. 772 millió kilométernyire van a Naptól s ebben a távolságban futja be elipszisének valamivel több, mint tizenegy esztendő alatt.

Július 10-én a Jupiter nemcsak földközelenbe, de oppozícióba is kerül, ami annyit jelent, hogy a Föld éppen a Nap és a Jupiter között lesz. — Ezen a napon este nyolckor kel fel a Jupiter és hajnalban három órakor nyugszik. Fénye sokkal nagyobb, sokkal ragyogóbb lesz, mint a többi csillagoké. Egy gyenge látszó segítségével fel lehet majd fedezni rajta azokat a fehér csíkokat, amelyek ezt a bolygót jellemzik. Holdjai közül is meg lehet majd gyenge látszó segítségével kiönböztetni négyet.

TANULÓ

V. közbiskolával, jöfizetással telvéttik. KÖNYVNYOMDA, PIAC-UTCA 59. SZ.

Folytatják az egyetem építkezéseit

Az egyetemi építési bizottság ülése - Tervbevették a kóronctani, élettani és anatómiai intézet pavillonjának felépítését - Az egyetem parkjában felállítják gróf Tisza István életnagyságu márványszobrát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A debreceni Tisza István Tudományegyetem tanácsa a kormány képviselőinek részvételével kedden délután és délután nagyjelentőségű tárgyalásokat folytatott olyan ügyekkel kapcsolatban, melyeknek kedvező megoldása esetén a félbenmaradt egyetemi építkezések megindítása és befejezése válnék lehetővé. A tanácskozásokra hétfőn este Debrecenbe érkeztek dr. Tóth Lajos kultusz-államtitkár, Nagy Árpád helyettes államtitkár, Jeszenszky Sándor miniszteri tanácsos, Korb Flóris műegyetemi tanár, műépítész, Csizik pénzügyminiszteri osztálytanácsos, Denhoff István miniszteri titkár és Kisfaludy-Ströbl Zsigmond, a kiváló szobrászművész. A keddi értekezlet, melynek legfontosabb tárgya

az egyetemi költségvetés megbeszélése és felosztása volt, délután 11 órakor kezdődött a város-háza bistranácstermében. A kormány képviselőin kívül megjelentek dr. Papp Károly rector magnificus, egyetemi professzor, dr. Ellischer Gyula, dr. Szabó Dezső, dr. Vargha Zsigmond kari dékánok, több orvos-professzor, Paczó főmérnök, Aczél Géza, Ballazár Dezső püspök és Márk Endre, mint a református egyházkerület képviselői. Az értekezleten résztvett a város képviselőiben dr. Vargha Elemér polgármesterhelyettes-főjegyző is. A tanácskozás célja az eddig előirányzott és a jövő évre előirányozandó költségvetési tételek részletes megvitatása volt. Az előző Tóth Lajos államtitkár megnyitó szavai után

a református püspök mondott beszédet. A debreceni egyetemnek — mondotta — már 1917-ben kétszer kellett volna lenni és annak ellenére, hogy a klinikai építkezések a kommunizmus és oláh megszállás alatt is tovább folytak,

az egyetem még ma sincsen befejezve.

Mi a minisztériumtól igen keveset kaptunk, bár a miniszterelnök, a kultusz- és pénzügyminiszterek személyes ígéretet tettek a püspöknek a szükséges pénzügyi eszközök előteremtésére. A miniszterelnök megígérte a püspöknek, hogy a tavaly előirányzott, de idáig elmaradt egymillió aranykoronát, ugyancsak az idei költségvetésben megállapított összeget előteremti, de mostanáig nem történt érdemleges intézkedés. A református püspök azzal fejezte be szavait, hogy a tisztviselői protestantizmus érdekei megkivánják a kormány sürgős intézkedéseit.

Az értekezlet azután kisebb fontosságú ügyekről tanácskozott, így a klinikai parkok továbbfejlesztéséről, a

már-már elviselhetetlenné váló autóforgalom

rendszerbeállításáról és a katonai lövöldözés áthelyezéséről. Különösen az autók közlekedése túrhetetlen a klinikai betegre, akiknek nyugalma a folytonos autózavarban és túlközlés teljesen megzavarja. Végül a jelen voltak arról határoztak, hogy a kontemplatív

2 millió aranykoronát miképpen osszák fel

az építkezések és berendezések céljaira? Ha ezt az összeget nem kapná meg a debreceni egyetem, úgy a költségvetésben előirányzott 800.000 aranykoronás tételt használják fel a legsürgősebb feladatok megvalósítására. Az értekezlet elhatározta, hogy legsürgősebben az

anatómiai, kóronctani és élettani intézetek

már épülőfélben levő palotáját fejeztetik be és tervbeveszik a tanári lakások második épületének megkezdését is. Valószínűleg rövidesen megindul a központi egyetem építése is.

Dr. Papp Károly rector magnificus,

aki a Hajdúföld munkatársát szívesen részletesen informálni a tanácskozások lefolyásáról, hangsúlyozta, hogy a klinikai épületek és tanári lakások felépítése mellett óriási fontosságú a központi palota mielőbbi elkészítése, ahol az egyetemi hivatalok, a hittudományi, jog- és államtudományi és bölcsészeti karok foglalkozást kapni.

Kedden délután 4 órakor a belgyógyászati klinika könyvtártermében a fővárosi vendégek, dr. Papp Károly rector és az orvosprofesszorok részvételével a

klinikai bizottság

ülésezett. Ezen a tanácskozáson a klinikai telep építkezéseinek befejezését, a tanítás és betegfelvétel zavartalan megindítását beszélték meg hosszabban eszmecsereket alapján. Szóba került a telep parkjában felállítandó életnagyságu

Tisza István szobor

terve is. Az értekezlet Kisfaludy-Ströbl Zsigmond szobrászművészt kérte fel a szobor mű megalkotására, mely valószínűleg bronzból vagy márványból fog készülni. Az ülés befejezése után Nagy Árpád, Jezenszky Sándor, Korb Flóris, Kisfaludy-Ströbl Zsigmond és Denhoff István, dr. Papp Károly rector vezetésével autómobilokon a Kollegiumba vonultak, ahol leleplezték

az egyetem alapítójának Dienes János debreceni festőművész által megfestett kiváló művészi értékű képmását.

A remekbekerült festmények a kultuszminisztert, dr. Tóth Lajos államtitkár, dr. Beöthy Zsigmondot, dr. Kenézy Gyula professzort, dr. Magoss György polgármestert, Ballazár Dezső püspököt és gróf Degenfeld-Schomburg József főgondnokot ábrázolják.

Az alapítók képeinek megfestése fölött az államtitkár

legteljesebb elismerését és köszönetét fejezte ki

dr. Papp Károly rector magnificusnak, aki fáradságot nem ismerő, nagy lelkesedéssel és ügybuzgósággal valósította meg az eszmét és akinek rektori működése minden tekintetben nagyjelentőségű eredményekkel és maradandó kulturális értékekkel gazdagította a debreceni egyetem életét.

A Tisza István Tudományegyetem, melynek budgetje az elmúlt év folyamán a tavalyihoz képest kétszeresére emelkedett,
dr. Papp Károly rector, dr.

A riff-kabilok sikerei után a bolsevizms fenyegeti Franciaországot

A szovjet pénzzel, municióval segíti Abd el Krimet

Párisból jelentik: A szerencsétlen marokkói háború miatt egyre inkább súlyosabbá válik a francia kormány és Franciaország helyzete. Legutóbb Abd el Krim nagyszabású offenzívát kezdett a marokkói fronton s ma már a hivatalos jelentések sem tudják leplezni azt a tényt, hogy

a riff vezér offenzívája nagy sikerrel járt

és Abd el Krim emberei már csak 150 kilométernyire vannak Fezről, Francia-Marokkó fővárosától.

A riff-kabilok sikereit, meglepően nagy erejét és kitartását politikai körökben mindentűt azzal magyarázzák, hogy

a moszkvai szovjetkormány al landóan buzdítja és suttlyomban pénzzel és municióval is segíti Abd el Krimet.

Közben persze a franciaországi bolsevikiek sem télenek s ugyanolyan hangosan folytatják agitációjukat, mint a jobboldal. Imperializmussal, alapcizizmussal vádolják a francia kormányt; szinte

diadalujongással emlékeznek meg a riffkabilok hadászati sikereiről

és véres színekkel ecsetelik a barbár európai hordák pusztításait Marokkóban.

Haendel Vilmos, dr. Ellischer Gyula, dr. Vargha Zsigmond és dr. Szabó Dezső dékánok

kitűnő vezetése alatt fejlődésének újabb határállomásához érkezett és minden valószínűség szerint az ő munkásságuk rövidesen meghozza a magyar nemzeti kultúra egyik leg szebb és legígéretesebb álmának, a debreceni egyetem teljes kifejlődésének megvalósulását.

A kommunisták lapja a Humanité, naponként vastagbetűs felkiáltással jelenik meg:

A bas la guerre de Maroc! Le a marokkói háborúval!

Ezzel szemben a jobboldal lapjai, különösen az *Action Française* rámutatnak a féktelen kommunista agitáció veszélyére s arra, hogy **a kormány erélytelen viselkedése előbb utóbb a proletárdiktatúra kikiáltására fog vezetni.**

A kormány már teljesen elvesztette a fejét s minden intézkedését fejvesztett kapkodás jellemzi: Mindenekelőtt bűnbakot keres és ezért elmozdította a marokkói főparancsnokot, Liautey marsallt és helyére Noulin tabornokot nevezte ki. Beavatott katonai körökben hangoztatják, hogy

a marokkói operációk semmi esetre sem fejeződhetnek be a jövő tavasz előtt.

Nagy hibának mondják, hogy a hadjáratot csak tavasszal kezdték meg. Nagyarányú francia ellenoffenzíváról, amelynek lehetőségét Painlevé-vel még pár nap előtt elhittették, ebben az előrehaladott időszakban már szó sem lehet, nem is szólva arról, hogy a csapatok minősége és az anyag elégtelensége is lehetetlenné teszi.

Nagy Vince vezérének sikkasztási és rágalmazási pere

Rupert Rezső multja a bíróság előtt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő, az u. n. Kossuth-párt tábornokkörüli vezére becsületsértés és rágalmazás vétsége címén feljelentést tett a terézvárosi párt elnöke, Erdélyi Lajos dr. ügyvéd ellen azért, mert ez év április és május havában

politikai strébernek, szélhámos bitagnak és kommunista gazembernek nevezte.

A mai tárgyaláson Erdélyi Lajos dr. kihallgatása során úgy adta elő a tényállást, hogy a terézvárosi párt szervezetben súlyos anyagi zavarok mutatkoztak, akkor a párt-szervezet elnökségével bízták meg és egyuttal felhatalmazták a szervezet szanálására. A zavarok abból származtak, hogy miután anyagi erővel nem rendelkeztek, a klub berendezésére

pincérektől, a vendéglőstől és a krupléktól óvadék címén kisebb-nagyobb összegeket vettek föl, amelyet azután a városi választásokra és Vambéry Rusztem győri választásának a költségeire használtak fel.

Később minduntalan jelentkeztek a károsultak pénzeikért, sőt büntető feljelentéssel fenyegetődtek. Ilyen körülmények között kapott egy levelet Rupert Rezsőtől, amelyben

azzal vádolta meg, hogy óvadéksikkasztást követett el.

Rupertet kommunista gazembernek tartja azért, mert a közismert Schadl-áfférban egy olyan beadványt nyújtott be a Kuriához, amelyben azt állította, hogy a kommunista bíróságokban derék és becsületlen emberek ültek

és különben itélkeztek, mint a Schadl-tanács.

Azt, hogy Rupert **politikai szélhámos**, azzal kívánta igazolni a vádlott, hogy az 1919-ben megjelent „Veszprémi Ujság” több számában eles hangon írt Vázsonyi, Garami és társaik ellen,

kárhoztatta a zsidó uralmat, most pedig, mint a legradikálisabb csoport vezére vagy fegyverbarátja ugyanezeknek, sőt a legutóbb meg-tartott beszédében Vázsonyi atyámesterének nevezte.

Erdélyi ezenkívül bejelentette, hogy Rupert Rezső beadványa miatt, amelyben őt sikkasztással vádolja,

viszonvádat emel.

A bíróság úgy határozott, hogy miután viszonyvadomelés történt és a főmagánvádló, Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő, megkeresi a bíróságot a nemzetgyűlés mentelmi bizottságát Rupert Rezső kiadatása iránt és csak azután fogja az ügyet érdemben le tárgyalni.

HIRDESSZEN A HAJDUFÖLDEN!

Lédererné büntetése csak kötél általi halál lehet

Az ügyész vádbeszéde Lédererné bűnpörének fő tárgyalásán - Szerdán Lédererné védője beszél

Budapest, július 7. A Léderer bűnyogi mai tárgyalását feltizkor nyitotta meg az elnök, akinek fel-szólítására Makkay Jenő ügyészségi alelnök megkezdte vádbeszédét. Rá-mutatott arra, hogy a gyilkosságban résztvevők egyikét Léderer Gusztávot az arra illetékes haditörvényszék jogerősen kötél általi halálra ítélte.

Az igazság egyik részét már kiderítették s annak másik része most van kialakulóban, amikor Léderer Gusztávné és Léderer Sándor felett ítélni kell. Rámulat arra, hogy a nő lélek miként válik a kopzsi-ságtól, mérhetetlen pénzvágytól ve-zettelve nőietlenné, belelépve a leg-sötétebb undok fertőbe, ahonnan nincs többé visszatérés.

Ez az asszony 32 esztendőig, amlóta a világon van, a hazugság láncolatában él.

Agya fáradhatatlan a fantasztiku-sabbnál-fantasztikusabb mesék kitalálásában. Kétségtelen, hogy az volt Léderernének végső célja, hogy Kodelkát az élők sorából elpusztítsa. Ennek azért kellett megtörténni, hogy a 70 milliót háborítatlanul megtarthassa.

A gyilkosság megtörténésének rekonstruálására megjegyzi, hogy a feldarabolást szakértelemmel végezték.

Lédererné hazugságait mindennél jobban mutatja az is, hogy amikor Szekszárdra keresztanyának hívták meg, kiadta magát régensburgi Stein Mária bárónőnek.

As ügyész ezután Léderer por-tróját festi. Megállapítja, hogy

semmi akaratereje nincsen fele-sége egy játszik vele, mint bábbal.

Bisonyitom — mondja az ügyész — hogy Léderer Gusztáv tettének rugója, felbujtója Léderer Gusztávné volt. Léderer Gusztáv elmondotta, hogy az utolsó pillanatig sem volt elhatározva, gondolataival tépe-lődve fektűt le és

az asszony beszélt rá, hogy ölje meg Kodelkát.

Kétségtelennek tartom, hogy Léderer Gusztávot cselekménye elkö-vetésére felesége szándékosan rá-birta.

Léderer Sándor ellen vádat emelt amiatt, hogy sógorától 65 millió koronát elrejtés végett elfogadott, amikor már tudta, hogy ez a pénz honnan származik. Ezt a vádat most is fentartja ellene. Léderer Sándor bűnpártolás vétségében kéri büntetésnek kimondani.

Lédererné nézve az ítélet nem lehet más, mint kötél általi halál.

Léderer Sándorral szemben a cse-lekménynek megfelelő fogházbün-tetést kell alkalmazni.

Ezután Lévy dr Lédererné védője kérte a bíróságot, hogy védcének fordítsák le németre a vádbeszéd lényeges pontjait. Miközben ez történt, Lédererné katonás merevség-gel állt a két szuronyos fegyőr között és mikor végre a tolmács kimondotta a halál szót, egyideig értelmetlenül bámul maga köré, aztán

mosolyogva rántott egyet fején és visszaült helyére.

Ezután a Kodelka család jogi képviselője terjesztette elő magán-jogi indítványát, amelynek értelmében kéri a Kodelkától elrabolt 70 millió koronának, továbbá háromhavi másfélszázaléknál kosztprénzének meg térítését, ezenkívül hatvanötmillió koronát a különböző eltűnt érték-tárgyak és költségek megtérítése fejében.

Ezután a teremszolgá bejelenti, hogy

Léval dr a tárgyalás alatt rosszul lett

és orvosi tanácsra azonnal eltávo-zott, kéri a törvényszék elnézését és egyben annak engedélyezését, hogy védőbeszédét holnap tarthassa meg.

Léderer Sándor védőjének meg-hallgatása után az elnök a tárgyalás folytatását szerda délelőtre tűzte ki.

Óriási jégvihar a Dunántúlon és a Tiszamentén

A vetésekben szőlőkben felbecsülhetetlen károkat okozott a jégverés

Bécs, július 7. Vasárnap este óriási vihar és jégeső pusztított Délbará-nyában. A vihar a Drávával párhuzamosan Kénestől Beremendig haladt el és a közbeeső községekben min-denütt borzalmas károkat művelt.

Évtizedek óta nem volt ilyen jégverés.

A súlyos jégdarabok sok embert meg is sebesített. Gabonában nem esett nagyobb kár, mert azok jó-részt már learatták, de sokat szenvedett a zab és a tengeri. A szőlőket teljesen elverte a jég s úgy állanak most, mintha letarolták volna.

A vihar sok helyütt hatalmas fákat tépett ki gyökerestől.

A villám is több házba bevágott. Beremenden 3 házat perzselt fel a villám. Itt a cementgyár melléképü-letének tetjét is elragadta a vihar. A kárt pontosan megállapítani még nem sikerült, de eddigi becslés sze-rint is több milliárdra rug.

A vihar nem állott meg a határon, hanem tovább vágott.

Hatalmas jégvihar pusztított a Tisza mentén is

Mátészalka, július 7. Tegnap dél-után Szatmármegye Szamos- és Ti-szamenti községeinek egy részét óriási jégeső verte el. A termés 80% ban elpusztult. Különösen a buza, a rozs és a tengeri ment tönkre. Mintegy 20 éve nem volt várható ilyen jó termés. A gazdák reményei most mind megsemmisültek. A károsult községek a következők: Kocsord, Győrtelek, Tunyog, Matolcs, Szamoskér, Szamoszeg, Fülöpösdaróc, Cágénydányád, Géberjén, Penyige, Kömörö, Fehérgyarmat, Füleöd. A kár egyelőre még messzemenően sem becsülhető fel.

KORONA VENDÉGLŐ
kimerésében Csapó-utca 17. sz. alatt
URADALMI FAJBO
12.000 K.-ért
literenként -- kihordásra -- kapható.
Cégre tessék vigyázni!

HIREK

1925 július 8. (Szerda)

Prot.: Teréz. Kath.: Erzsébet.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban az időjárás változókéony és szeles. Nagyobb mennyiségű csapadék az alföld peremén esett. Debrecen z.vatart jelentett. A hőmérséklet kissé süllyedt. Időprognózis: Változókéony idő várható jelentékeny eső nélkül.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.

Városi muzeum: 9-12-ig, 2-4-ig. Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Kossuth, Nap, Isteni gondviselés, I. Rákóczy Ferenc, Csillag, Mátyás király.

Az iparostanonciskola kibővítése

(A Hajdúföld tudósítójától.) Meg-irtuk már, hogy a város a külföldi kölcsön akció kapcsán tervbe vette a debreceni iparostanonciskola át-építését is. Az erre vonatkozó ja-vaslat már a legközelebbi ülésen a városi tanács elé kerül. A terv sze-rint az iparostanonciskola épületére még egy emeletet húznak,

a Csapó-utcai részen pedig a régi-nél jóval nagyobb kétemeletes épü-letet építenek.

Az iskola régi udvarát felső vilá-gitással ellátott tornacsarnokká ala-kítják át.

Az iskolaépületben nyer elhelyez-keést a fiu és női iparostanonc-iskola, a fiuiparostanonciskolai ott-hon, továbbá a női ipariskola, vagy az iparművészeti iskola.

Az iparostanonciskola költségeihez a kultuskormány 200 millió koronával járul hozzá, amelyet multkori leirata szerint az 1926. évi költség-vetés tételei közé is be fognak állítani.

Lindenberger János prépost gyászja. Mint őszinte részvétellel értesültünk, dr. Lindenberger János apostoli kormányzói helynököt mély-séges gyász érte. Szeretett édes apja Gyulán július 5-én 85 éves korában elhunyt. A köztiszteletben álló öreg urat július 7-én nagy rész-vét mellett helyezték nyugalomra Gyulán. Lindenberger János gyász-ában őszinte mély részvétellel osztozik Debrecen város egész társadalm-a, igaz szívevel kívánva, hogy bánatá-ban, gyászában mielőbb találjon vi-gasztalást. Az engesztelő szent misét az elhunyt lelkiüdvéért július 9-én csütörtökön délelőtt 9 órakor mu-tatják be a Szent-Anna utcai római katolikus templomban.

Kinevezés. A főispán vitéz So-mogyi Rezső tb. helyettes főszám-vevőt helyettes főszámvevővé ne-vezte ki.

Térzene. A katonai zenekar Nőth Antal főkarmester vezénylete alatt csütörtökön délután egy negyed 6 tól a nagyerdőben kedvező idő esetében térzenét tart.

— Angyal Dávid egyetemi tanári kinevezése. A Kormányzó a vallás-és közoktatásügyminiszter előter-jesztésére dr. Angyal Dávidot a budapesti kir. magyar Pázmány Péter Tudományegyetem bölcsész-tudományi karán a magyar történe-lem nyilvános rendes tanárát az ugyanazon tudományegyetemen meg-üresedett újkori egyetemes történeti tanszék egyetemi nyilvános rendes tanárává kinevezte.

Nyugalomba vonal a Kuria elnöke. Budapestről jelentik: Dr. Tóry Gusztáv a Kuria elnöke abból az alkalomból, hogy nyugalomba készül vonulni, ma bucsulatogatást tett a budapesti ügyvédi kamaránál, ahol dr. Papp József udvari tanácsos a kamara elnöke fogadta. — Dr. Tóry Gusztáv az ügyvédi kamara elnöké-nek halálát fejezte ki azért a támo-gatásért, amelyet egész hivatali pá-lyája folyamán az ügyvédi kamara és az ügyvédi kar részéről élvezett. Dr. Papp József megköszönve a Kuria elnökének figyelmét, továbbra is biztosította őt az ügyvédi kar és kamara legteljesebb megbecsüléséről és rokonszenvéről.

A Szeretet-asztaltársaság mű-soros vigestélye. A Katolikus Ott-hon kebelében működő Szeretet-asztaltársaság július 11-én este 8 órai kezdettel cseresznyeszürettel egybe-kötött vigestélyt rendez a következő műsorral: 1. Szavalt. Ferkó Juci. 2. Kuruc dalok. Tyvorán Gábor és Márta. 3. Magánjelenet. Horváth Jenő. 4. Melodráma. Ferkó Gyula. 5. Kuplák. Nagy Bözsike. 6. Zene-szám. Bernáth József. 7. Szavalt. Kiss Mihály. 8. Magyar dalok. Nagy Bözsike. 9. Kuplák. Nagy Jóska. Belépődíj nincs.

Jön! Miss Sheba, a női Fre-goli és Dela Lipinskaja, az orosz Kék madár primadonnája. Jön!

A külföldi kölcsöntárgyalások miatt a polgármester megszakítja a szabadságát. Dr. Magoss György polgármester, tekintettel azokra a nagyfontosságú városi eseményekre, amelyek Debrecen város külföldi kölcsöne ügyében a város házán napirenden vannak és különösen lesz-nek is, szabadságát július 22-ig megszakítja, s a kölcsön beruházási programjának sorrendjét a polgár-mester személyes felügyelete alatt fogják összeállítani. A kölcsön fel-használása 75 százalékgig gyümöl-csözönn fog megtörténni, s általános irányelvként azt tűzték ki a város-házán, hogy — a kölcsönösszeg csekély voltára tekintettel — az igényeket a legminimálisabbra kell leszállítani.

Öngyilkosság egy tanyán. Gábor László 28 éves hajduhadházi föld-mives az elmúlt nap a 181-es számú tanyán felakasztotta magát. Mire tettét felfedezték, már halott volt. Öngyilkosságának oka életuntagság.

MINDENNEMŐ
FÜSZER, CSE-
MEGE, BOR,
SAJT ÉS



Fiókok a város minden részében.

ÁZTARTÁSI SZÜKSÉGLETEIT

LEGELŐNYÖSEBBEN ÉS LEGJOBBAN

A

ANGYABAN

SZEREZHETI BE. FŐÜZLET RÓZSA-UTCA 2

1925 július 8.

Szerkesztőváltás a Magyar Jövőnél. Puskás Jenő, a miskolci Magyar Jövő felelős szerkesztője, mint értesülünk, megvált a lapjától s a felelős szerkesztői tisztséget ideiglenesen Hubay Kálmán szerkesztőre ruházta a lapvállalat igazgatósága. Puskás Jenő távozása nagy vesztesége a miskolci keresztény magyar újságírásnak, mert Puskás mindankor fanatikus, kitűnő tollu harciosa volt a fajvédő gondolatnak s az ő nevéhez fűződik a vidék első sajtópalotája megteremtésének érdeme is. Remélhetőleg Puskás Jenő rövidesen megtalálja új elhelyezkedését s tovább fogja folytatni harcát a keresztény gondolat diadaláért.

Cserkész-tisztképző tábort állítottak fel. Budapestről jelentik: A magyar cserkészszövetség gr. Khuen Héderváry Károly főcserkész birtokán cserkészvezető képzésre központi cserkész tisztképző tábort állított fel. A telepen most új tanfolyamok kezdődtek, amelyeken 70 cserkész-tiszttel vesz részt az ország különböző részeiből. A cserkész-tisztek itt elméleti, de főleg gyakorlati kiképzést nyerne. A tanfolyamok két hétig tartanak, vezetőjük Faragó Ede, a magyar cserkészszövetség ügyvezető elnöke, akit munkájában számos kiváló cserkész ember támogat.

Tízmilliárd városi kölcsönt vesz föl Sopron. (A Hajdudföld tudósítójától.) Sopron város törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlés keretében foglalkozott a város külföldi kölcsönével. Sok hozzászólás után Simon Elemér dr. főispán szavazásra bocsátotta a kérdést. A közgyűlés tízmilliárd korona effektív kölcsön felvételét szavazta meg. A közgyűlés egyhangulag szavazta meg a városi liszt- és húszüzem, továbbá a kenyérgyár megszüntetését.

Jön! Miss Sheba, a női Fregei és Dela Lipinskaja, az orosz Kék madár primadonnája. Jön!

Huszonegy tehenet agyonvágott a villám. Veszprémből jelentik: E héten egy hirtelen keletkezett zivatar egy tehencsordát a legelőn ért. Az egyik uradalom tehenészetének 21 legszebb tehené a vihar elől egy fa alá menekült, ahol a villám agyonvágta valamennyit. A légnomás a közelben elbavó pástort is a földre terítette. Valamennyi tehen megdögölt, husuk még kimérésre is alkalmatlan volt. A kár 140 millió korona.

Varsót előlöntötte az árvíz. Varsóból jelentik: A város nagyrészt tegnap előlöntötte az árvíz. A lakosság megmenekült. Star városa víz alatt áll. Sok ember a vízbe fullt.

Ellőtt „bibliamagyarizációk”. Pécsről jelentik: Baranya vármegye több községében a millenisták, „bibliamagyarizációknak” nevezett rajongók jértak, hogy tanáiknak híveket toborozzanak. A királyi ügyészség ebből kifolyólag a társadalmi rend, osztály- és felekezetiellenes izgatás címén vádolt néhány férfit és nőt, akiket le is tartóztattak, de később igazságügyminiszteri rendeletre szabadlábra helyezték őket. Az eljárás ellenük, ettől függetlenül, továbbra is folyt. Ma tárgyalták a pécsi törvényszéken a millenisták ügyét. Négy vádlottat tanáiknak engedély nélkül való terjesztése címén 23 napi fogházbüntetésre, közülök hárommat 600 ezer, egyet pedig 500 ezer korona pénzbüntetésre ítélte a bíróság. A szabadságvesztési büntetést a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették.

Itélet a békési banditák bűnperében. Szegedről jelentik: A szegedi kir. ítélőtábla mos ítélkezett a békési álarcos banditák bűnperében. Ez a rablóbanda 1919. októbertől 1923 ig egész Békésvármegyét végigrabolta és a gyilkosságtól sem riadt vissza. Békés község határában az ablakon keresztül lötték le Kelemen András gazdálkodót, mert az nem akart ajtót nyitni. Mindennütt fegyverben és álarcban jelentek meg a betörők és rettegésben tartották egész Keletmagyarországot. 1923. év elején sikerült a csendőröknek elfogni a bandát, névszerint Balogh Gábort, Pozsgai Ferencet, Virág Györgyöt, Okányi Mihályt, Bodnár Gábort és Pankotai Józsefet. A gyulai törvényszék ítélte ellen a szegedi kir. táblához fellebbeztek. A szegedi kir. tábla Pozsgai Ferencet, a banda főnökét 15 évi fegyházra ítélte. Papp Mihály 12 évet, míg társaik 4-6-8 évi fegyházra kaptak. A bűnösök a Kuriához fellebbeztek.

Jön! Miss Sheba, a női Fregei és Dela Lipinskaja, az orosz Kék madár primadonnája. Jön!

Hogyan áll a rádió koncesszió ügye? Budapestről jelentik: Az Est szerdai július 8-iki számában „A Rádiórendelet kalandjai” címmel hosszú cikket közöl a rádió koncesszióért folyó állítólagos versenyről és annak jelenlegi állásáról. Nem akarok kitérni a cikknek igen sok téves adatára, hanem csupán azt állapítom meg, hogy a telefonhírmondó Rákóczi-uti helyiségében tervezett stúdió építése ellentétben van az Est cikkében foglaltakkal, már megkezdődött. A csepeli állomás vonala a telefonhírmondó Rákóczi-uti helyiségig elkészült. Az átalakító munkálatok és a stúdió berendezése rövid időn belül megtörténnek. A rádió leadással kapcsolatban a telefonhírmondó helyiségében a posta és a telefonhírmondó műszaki vezetője együtt nagyfontosságú igen érdekes kísérleteket folytatott, amelyek teljes eredményre vezettek. Mindazok a kombinációk, amelyeket az Az Est egy állítólagos Bánfi Miklós csoporthoz, a vitézi szék gazdasági szervezetehez és a rokkantszövetséghez fűz, tévedésen alapulnak. Budapest, 1925. július 7. Kozma Miklós miniszteri tanácsos, a MTL vezetője.

Amikor a tolvaj visszalopja az elvitt órát. Csonka Mihályné Széchenyi-utca 47. szám alatt lévő lakásáról ismeretlen tettes ellopott egy női ezüstórát. Csonka Mihályné feljelentést tett a rendőrségen és legnagyobb meglepetésére, amikor a rendőrségről hazament, az órát papírba csomagolva a lakása ablakának parkányára téve találta. A tolvaj visszalopta az órát.

Vénus kozmetikai intézet el-távolít szepőt, mitesert, pattanást, hajszálakat arc-, mell- és karról. Szepőlökenőcs kapható. Széchenyi-u 16.

Férflingek már 79 ezertől 175 ezer koronáig raktárról vagy mérték szerint nagy választékban. Benyáts Emil főtéri üzletében, Tisza-palota.

Keresztrejtvény Könyvtár kiadóhivatala
(16 oldal)
Budapest, VI., Nagymező-utca 3. sz.
Mutatványszám ingyen. Előfizetés 1/4 évre 30.000 K. Egyes szám kapható minden tőzsdében és újságárúsnál 3000 koronáért.
Előfizetéseket elfogad a HAJDUDFÖLD kiadóhivatala

SZÍNHÁZ

Színházak és mozgószínházak közleménye
Csokonai-színház

Európa legnagyobb diseuse, Medgyaszay Vilma szombat és vasárnapi felléptének híre a Csokonai-színházban lázba hozta a várost. Mindenki arról a szenzációs számba menő eseményről beszél annál is inkább, mert vele jön a legjobb conferencier, Kóváry Gyula, a közkedvelt és népszerű Czulezi, kinek humoros aktuális conferenzsai mindig a legnagyobb vidámságot váltják ki. Vidor Ferike páratlan cseléjdeleneteivel és nótáival egyedülálló e téren. Bányai Irén előadásai a tiszta művészetnek hódolnak. Hetényi Heidelberg, a kiváló zeneszerző pedig maga kíséri a zeneszámokat. Jegyek már válthatók.

Tisztelettel felkéri a színház igazgatósága a közönséget, hogy tekintettel az óriási érdeklődésre, melyet Európa legjobb diseusének és társulatának szombat és vasárnapi vendégszereplésének híre keltett, jegyeit lehetőleg a pénztárnál rögtön váltsa ki, mert a telephonice rendelt és előjegyzett jegyek esetleg zavarokat idéznek elő.

Medgyaszay-estekre pénztári órák egész héten d. e. 10-11-ig, délután 5-7-ig.

Vigaszínház-mozgó
Virginia Wally és Norman Kerry főszereplésével „Mikor egy férfi igazán szeret,” társadalmi dráma 7 felvonásban és „Szerelm a ruhazsebben,” egy huncut kislány története 5 felvonásban.

Uránia-mozgó
Mary Philbin és Huszár Károly szereplésével „Fehér álmok menyasszonya,” dráma 6 felvonásban. — Kisérő: Amerikai burleszk.

TESTEDZÉS

Épül a DVSC pályán a tribün. A Diószegi-uti Vasutaspályán megkezdtek a hatalmas, díszes tribün építését. Az egyesület minden áldozatot meghoz, hogy augusztus közepére már teljesen elkészüljön a tribün. A tribün a legmodernebb és a legkényesebb igényeket is kielégíti. Négy öltöző, mosdó, szolgálatok, irodahelyiség lesz a tribün alatt. Az Országos Testnevelési Tanács a tribün építési költségeihez 25 millió koronával járult hozzá.

A DTE Szegeden fog játszani vasárnap a SzAK ellen a Korinthian-díjért.

A DVSC Karcagon játszik a KIKSE ellen. Eredetileg most vasárnap kellett volna a mérkőzést lejátszani, azonban a DVSC nem tudott elmenni.

Hadházy 353 centimétert ugrott Eperjesen. Hadházy Dezső, a DEAC kiváló, elpusztíthatatlan bajnokatlétája újra visszanyerte régi, nagy formáját és szinte önmagát múlja felül. Hátfőn Eperjesen indult egy versenyen és ruduplázva kassai jó szereplésére, itt már 353 centimétert ugrott. Hadházy most újra a legkomolyabb jelöltje a rudagróbjainknak. Ugyanezen a versenyen Somfay 707 centimétert ugrott távoiban.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek!

A TŐZSDE

Magyar korona 0.0072.55
Zürichi zárlat

Newyork 515.75, London 2504—, Milánó 1915—, Páris 3410—, Brüsszel 2400, Prága 1527, Budapest 0.0072.55, Belgrád 895 1/2, Bukarest 237 1/2, Hollandia 206.50, Varsó 99—, Berlin 123—, Bécs 72.57—, Szófia 371 1/2.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizabizottságokról

Dollár 70560—71890, angol font 345000—347000, hollandi forint 28149—28410, francia frank 3324—3348, svájci frank 13795—13895, csehszlovák korona 2105—2121, lei 831—338, líra 2632—2654, tákár 1228—1250, 100 német márka 16865—16965, osztrák korona 99.95—100.65 filler.

Terménytőzsdé zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat ismét la nyha volt. Az árak obuzánál erősebb mértékben estek, mint az új árúnál. — Obuzában forgalom nem volt, egyébként élénk volt a forgalom.

Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidék: 1 buza 450—480, egyéb 447 1/2—457 1/2, 77 kilós tiszavidék: 455—465, egyéb 452 1/2—462 1/2, 78 kilós tiszavidék: buza 461—470, egyéb 457 1/2—467 1/2, új buza 76 kilós tiszavidék: 891—395, egyéb 385—390, ó rozs 405—410, új rozs 320—325, takarmány árpa 260—270, köles 300—310, zab 470—480, tengeri 280—285, korpa 255—260.

Ferencvárosi sertésvásár

Szabadvásári maradvány 1167, érkezett 293, eladott 291. Árak: kinyúl 16—17 nehéz 18—21.5. Zártvásári maradvány 100 eladott 20. Árak mint fent

Postakönyvek
a kultuszminiszter felelőssége alá tartozó összes tudományos intézetek és iskolák számára a keresk. minisztérium által 17569—1925. szám alatt folyó évi június hó 20-án kiadott rendelet szerint kaphatók:
Dávidházi Kálmán
könyvkötészet és dobozgyár cégéval
Debrecen, Fűvészkert-utca 9.

10231—1925. I.

Hirdetmény.

A városi Tanács közhírré teszi, hogy a törvényhatósági bizottsági közgyűlés — törlesbe véve az 1924. évi fakompetenciát — az 1925. évi fakompetencia 50%-ának kiadását elrendelte.

A kiváltási ár összegét a közgyűlés a mindenkori forgalmi ár kétharmad részében állapította meg.

Erről a Tanács az igényjogsultakat azzal értesíti, hogy a kiváltás a városi házi pénztári hivatalban a f. évi július hó 20. tól augusztus 31. ig eszközölhető. E határidő elteltével jelentkező igényjogsultak — a közgyűlés rendelkezése folytán — a fakompetenciában nem részesíthetnek.

Debrecen, 1925 június 18.
A városi Tanács.

MEGNYILT
A
„KÖNYVTITELI SZAKIRODA”
RANIA-UTCA 4/B. TELEFON 741.
Elsőnyös áron vállalja tisztelet, kereskedelmi és iparvállalatok, uradalmak könyvvezetését, (óra könyvelési revizori teendőket, tiszteletdíj, felkeltetését, leltár- és mérlegkészítést. — Perfekt könyvelők képez kérekedőket, 000 B listás tisztviselőket. stb. 000 Hivatalos órák 15—19 óra között.

APRÓHIRDETÉSEK

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczeni, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hagó és Sándor R. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szög 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Levelezés

Házasság céljából keresem korrekt uri ember vagy gyermektelen intelligens iparos ismerettségét. Jelige „Borrna derü” a kiadóba. 853

„Napom”. Levélét megkaptam és megértetem. Választ várva millió kézcsókot küld „Bolygó”. 853

Lakás

Két szoba-konyha, istálló, sertésöl kert-ségben, villamosított öt percre kiadó, — Péterfia-utca 48. 521

Különbejárata utcai butorozott szoba kiadó. Nyugati-utca 32. 514

Szoba, konyha azonnalra butorral vagy anélkül kiadó. Cim a kiadóban. 509

Utcai butorozott szoba kiadó 1-2 intelligens egyéneknek. Mester-utca 31. 526

Lakás, esetleg négy szobával, mellékhelyiségekkel központon kiadó. Cim a kiadóban. 530

Utcai különbejárata butorozott szoba kiadó, Erzsébet-utca 19. szám. 523

Két szobás lakás átadó, vagy egyszobással elcsereendő, Bethlen-utca 27. 531

Szép utcai butorozott szoba kiadó, Bikabérláz, I. emelet 6, hirdetés vállalat mellett. 520

Bu orozott utcai szoba kiadó. Darabos-utca 9. 582

Kétszobás, esetleg egy nagy szoba, konyha és mellékhelyiségekkel álló lakást keresek. Ajánlatokat „Nagy lakbért fizetek” jellegre a Hajdúföld kiadóba. 1408

Callag-utca 79. sz. alatt modern egy szoba, előszob, konyha, speiz, fűskamarás lakás azonnal átadó. 499

Ajánlat

Mons. avant vécu 3 ans à Paris donne leçons français, par la Méthode Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutans. Adresse au bureau du journal. Fajhorok leszállított áron liter- és hordótételeiben Arany János 80. 1286

Fehér és színes filc kalapok olcsón szerethetők be. Matta Anna, Csemete-utca 10. szám. 255

Terméskő, falazásra alkalmas, kapható a Debreceni Működgyárban, Fűrdő-utca 2. szám. 388

Márványozatok cementlapok, betonárak, sírkövek, mindentajta építési anyagok legolcsóbban beszerezhetők Debreceni Működgyárnál, Fűrdő-utca 2. sz. Telefon 10-98. 336

Íomínőségű téglák és cserép Tóth és Serestyen építéskészítő teglagyárban kapható legolcsóbban. Megbizott Betus József, Zöldfa-utca 8. 337

Tagjaink figyelmébe ajánljuk most bevezetett gyapjú posztoszöveteket. Részletben is fizethető. Hitelszövetkezet. Csapó-utca 28. 1832

Középszkolák fiúkat teljes ellátásra elfogad utcai család következő tanévre. Kosguth-utca 59. 352

Kapualja áruhelynek és két nagy száraz pince raktárnak kiadó. Csapó-utca 39. 498

Igazolványkép vasárnapig 3 darab csak 20 ezer K. azonnal kész, Petőfi-téren, a nagyalomnál 498

50 held elsőrendű szovátí föld terméssel berbeadó, 1 holdnyi szőlő Sámsonban eladó Kar-utca 11 482

1-2 urileánykát teljes ellátásra elvállal özvegy uriaszony. Miklós-utca 41. 503

Nevelőnőseget vállal gyermekek vizsgára készítése céljából, bölcsészethallgató Cim Kálvintér 5., Kiss Ferencnél. 505

Vendéglő forgalmas helyen, azonnal átadó. Cim a kiadóban. 506

Mons. avant vécu 3 ans à Paris donne leçons français, par la Méthode Berlitz. Prix très modérés. Aussi pour débutans Adresse au Bureau du journal. 507

Üzlet azonnal kiadó, Rákóczi utca 8. szám. 1405

Mosni uri házakhoz elmegyek, otthon is vállalom. Agárdi-utca 7. 517

Elmennék házakhoz varrni, szerény fizetésért. Özv. Dörgö Józsefné Homokkert, Lónyai-utca 31., 3. 518

Tisztoságos, szorgalmas asszony lakásért takarítást vállal, házmesternek vagy mosni vasalni is elmegy. Cim a kiadóban. 1407

Szeptatós datát keresek vidékre. Jelenkezni lehet azonnal Csapó u. 26. Nusál őrnagynál 412

Kereslet

Gyár, tüzem, olajgyár és művesetői vagy főgépész állást keres 36 éves nő, szakiskolát végzett, minden tekintetben elsőrendű szakképzettséggel bíró egyén, ki esetleg uradalomban is vállalna állást. Írásbeli megkeresések „Szorgalmas” jellegre a Független Újság kiadóba kéretnek 508

Veszek tiszta patentzáros (csaltos) üvegeket magas áron, Kristály ezéreképviselet, Külsővásártér 18 szám 512

Könyvelőtanulónő Péterfiai lerakatunkba óvadékkal felvétetik, Koronakenyérgyár. Bethlen-utca 23. 500

Egy darab kovácstűlőt és egy furógépet vételre keres a Debreceni Működgyár, Fűrdő-utca 2. 769

Lőszórt használtat veszek, Arany János-utca 38 406

Tanulók azonnali belépéssel felvétetnek a Fűszerkereskedelmnél, Piac utca 41 406

Tanuló felvétetik Frank Miklós cégnél, Piac-utca 17 501

Társat keres jömeneteli fizetéshez jól bevezetett cég saját műhellyel. „Sürgős” jellegre a Tiszántúli kiadóba 519

Főpincér vagy percentos óvadékkal felvétetik. Cim kiadóban. Ugyanott faraktár berbeadó 513

Kőművest felveszünk. Bika, félemelet 15. 525

Gyors- és gépirónót azonnali belépésre felveszünk, Szent Anna-utca 11, iroda 528

Hosszu irodai gyakorlattal, perfekt gépírás állást keres, esetleg ügyvédi irodában is azonnali belépésre. Cim a kiadóban. 529

Bejárónót felveszek, Széchenyi-utca 16. — utcai lakás. 1410

Azonnali cséplést vállal 600 milliméteres cséplőgép motorral. Kétmalom-u. 5. 1406

Házaspárt kvártélyra felveszek konyhaháznál. Cim a kiadóban. 1409

Üres telket V-VII. kerületben keresek megvételre. Ajánlatokat megjelölés nélkül „üres telék” jellegre a Hajdúföld kiadóhivatalába kérek. 1401

4 lk osztályos kereskedelmi könyv eladó. Jelmeceder Mihály, Piac 69, 327

Eladó Möríc-utca 16, számú ház, 4 szoba, konyha, istálló egyéb mellékhelyiségekkel, azonnal elfoglalható, Értekezni délután. 385

Eladás

Egy darab szivó-nyomó szivattyu eladó a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő-utca 2. szám. 768

Építkezéshez alkalmas homok közel a városhoz eladó, értekezni lehet Fűvészkert utca 6 448

Eladók keveset használt férfiruhák, fej- és kábotok, cipők. Miklós-utca 41. 504

Eladó 300 négyzetföld ház hely a Homokkertben, a Szabó Kálmán-utca végén, Berta-utca 4. szám alatt. Van rajta téglakut körülkerítve, 10 nemes gyümölcsfa. Értekezhetni gróf Tisza István-utca 8. 1411

Eladó Magoss-utca 17. számú modern sarokház. két lakosztállyal s mellékhelyiségekkel, 3 szoba vételkor elfoglalható. Értekezhetni tulajdonossal. 516

Fűrdőszobaberendezés, hajtókosci, szekér eladó. Cim a kiadóban. 527

Eladó szép családi ház, gyönyörű szép termő szőlővel, gyümölcsösökkel, mellékhelyiségekkel együtt, Csapókert, Báthori utca 45. szám, 3. járás. 522

Szép új burgonya sürgősen eladó, mázsánként egyszázhatven ezer koronáért. Kapható Hatvan-utca 36. 515

Péterfia elején nagytelki ház, melyben két üzlet van, eladó. Cim a kiadóban. 512

Eladó ház és föld Keresztési-utcában beköltözhető lakással. Értekezhetni dr. Szelenyi ügyvédnél, Széchenyi-utca 10. 533

Eladó Singer varrógép, zsirosbordó, rézűst, íróasztal, fiú és gyermekruhák és kabátok, cipők stb. Szent Anna-utca 9. sz., hátul az udvarban. Értekezni délután 2-4 óra között 502

Eladó egy 720 mm-es cséplőszekrény és egy 3 lóerős benzínmotor. Meszena-utca 22. szám. 510

Ebédli butor tölgyfából, teljesen új, eladó. Batthyány-utca 22. 524

Pacsirta-utca 6. szám alatt egy ház fele része, szoba, konyha azonnal átadó. Értekezni vitéz dr. Szilágyi Dénes ügyvéd irodájában, Piac-utca 19 361

Fiatalasszonyok

Jól vessék emlékeztükbe, hogy KONYHAEDÉNYT tartókat csak FULOP MIKLÓS-nál Debreczenben, Csapó-utca 3. szám alatt lehet beszerezni. Telefon 917.

Pénztár-blokk

öt féle betűjelzéssel kapható bármily mennyiségben lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. sz.

KEDVEZMÉNY LAPUNK OLVASÓINAK!

Ha elethü művészi fényképet akar, keresse fel három évtized óta fennálló és országosan előnyösen ismert

DISKAY

fényképmester műtermét BUDAPESTEN, Rákóczi-ut 74. (Ugyanott van a régi Mona Lisa műterem is.) Fiók Budán, III. Zsigmond-utca 36. — A legméréskeltebb árakért művészi fényképet kap.

Szevény 1362

Ezen szevény felmutatója a napi árakból 25% engedményt kap Diskay fényképmesternél Budapest, Rákóczi-ut 74. Fiók Budán III. Zsigmond-utca 36. — Mona Lisa műterem.

„Le Coq”

a világ legjobb növényi cipőpasztája minden színben.

Magyarországon is forgalomba került. Kérje az eredeti kakas védjegyű cipőpasztát



Okvetlen próbálja ki! Meglepető eredményről fog meggyőződni! Speciális tulajdonságai: Minden foltot eltávolít, bőrt eredeti színben tartja, repedéstől megóvja, nagyon fényes és vízhatlanná teszi.

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat. Bt.

ÉVA VIZET IGYUNK!
ÜDIT! -- FRISSIT!
Megrendelhető
MÁRKUS JENŐ
Hatvan-utca 22. Telefon 14.

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó
Számra -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb
izléseesen és gyorsan
mérsékelt áron készít, költségvetéssel szívesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA
Telefon 348 -o- Piac-utca 59